

Сьогодні досконале володіння мовою стає важливим компонентом професіограми фахівців різного профілю. Адже повний вияв професійних обдарувань особистості відбувається саме засобами мовлення. У такий спосіб людина може реалізувати себе в різних життєвих ролях, скоригувати хід міжособистісного спілкування, що забезпечує ефективну взаємодію у середовищі виробничого колективу.

Отже, процес виховання – це процес творення людини XXI століття. Він іде під час навчання, набирає злету й загартовується під час творчої праці юнаків і дівчат, розвивається, поглиблюється й трепетно застигає на висоті професійного олімпу.

Куропатов Г. В., Дідович В. Є.

*Електромеханічний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Краєзнавство у системі суспільних наук займає виняткове місце, тому що є самим масовим видом науки. Історичне краєзнавство – це система різних видів діяльності (пізнавальної, перетворювальної, ціннісно-орієнтаційної тощо), яка несе в собі великий виховний заряд. Вивчення та осмислення фактів місцевої історії активізує розумову діяльність, формує систему теоретичних уявлень і понять, впливаючи таким чином на формування наукового історичного мислення, громадської зрілості, активної життєвої позиції.

Використання краєзнавчого матеріалу під час проведення лекцій, виховних заходів, екскурсій сприяє формуванню і студентів учбово-пізнавальних компетенцій, розвитку особисто-ціннісного відношення до історичного минулого.

Одним із засобів реалізації краєзнавчого матеріалу є проведення піших лекцій-екскурсій на пам'ятку історії та археології національного значення – Донецьке городище (розташоване на південній околиці Харкова). Це – багатопарове поселення: у культурному шарі тут під час розкопок були зафіксовані матеріали бронзового віку (III – II тис. до н.е.), скіфського часу (V – III ст. до н.е.), ранньослов'янської (VIII – X ст.) та давньоруської (X – XIII ст.) епох.

Донецьке городище – це і літописна пам'ятка (ототожнюється з літописним градом Донцем). Як відомо з літописів, новгород-сіверський князь Ігор Святославович, герой «Слова о полку Ігоревим», добрався до цього міста (воно входило до складу Новгород-Сіверського князівства, починаючи з X ст.) через 11 днів шляху, тікаючи з половецького полону.

Під час таких лекцій-екскурсій студенти мають змогу не тільки відвідати історичне літописне місто, але й побачити залишки оборонних споруд (рів,

вал), «доторкнутися» до давньої історії – зібрати підйомний матеріал (фрагменти давньоруської кераміки, глиняної обмазки тощо).

Такі лекції-екскурсії сприятимуть формуванню у студентів підвищеного інтересу до історії рідного краю, почуття патріотизму та любові до рідної землі.

Куропатов Г.В.

*Електромеханічний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

РЕГІОНАЛЬНА СИМВОЛІКА ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ КРАЄЗНАВСТВА (ГЕРБ м. ХАРКОВА)

Краєзнавство – це область наукового історичного пізнання, яка вивчає історію окремого краю. Виховний потенціал історичного краєзнавства закладений у самому матеріалі – фактах місцевої історії. Любов до рідного краю, знання його історії – це основа, на якій базується процес виховання громадянськості молоді.

В цьому напрямі значний інтерес становить герб міста – своєрідний паспорт міста, офіційна емблема, у символічних образах якого знаходять віддзеркалення основні, найбільш характерні риси міста, його історія.

З часу свого заснування (сер. XVII ст.) Харків кілька разів змінював свою емблему.

Першою емблемою міста був натягнутий лук зі вкладеною у тятиву стрілою (символіка першого герба Харкова підтверджувала, що у 2-й половині XVII ст. місто було фортецею на південній околиці Росії для захисту кордонів держави від нападу кримських татар та інших зовнішніх ворогів). Це зображення на емблемі міста зберігалось до утворення Слобідсько-Української губернії (1765 р.).

У XVIII ст. кілька разів здійснювалися спроби створити новий герб Харкова.

21 вересня 1781 р. був затверджений новий герб Харкова, який являв собою геральдичний щит, на зеленому полі якого були зображені Ріг достатку (символізував природні багатства краю) і кадуцей (жезл Меркурія) – символ торгівлі. Зелений колір у російській геральдиці символізував надію, радість, достаток.

Новий герб був затверджений у 1878 р. На ньому були зображені кінська голова (означала губернські кінські заводи), дві золоті монети (символи торгівлі і багатства краю), золота зірка (уособлювала університет).

У 1887 р. Харківській губернії і місту було повернуто її попередній герб 1781 р. (цей герб проіснував до кінця 1917 р.).

У 60-х роках XX ст. починається утворення радянського герба (конкурсна комісія отримала майже двісті проектів герба). Кращим був визнаний проект професора, заслуженого діяча мистецтв України Є. П. Єгорова. 26 грудня 1968 р. 8-а сесія Харківської міської Ради ухвалила герб Харкова. Герб являв собою